

Nr 347.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av protokoll rörande varuutbytet mellan Sverige och Frankrike; given Stockholms slott den 29 juni 1946.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 28 juni 1946 och över handelsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed begära riksdagens godkännande av ett den 28 juni 1946 undertecknat protokoll rörande varuutbytet mellan Sverige och Frankrike.

GUSTAF.

Gunnar Myrdal.

Protokoll rörande det svensk-franska varuutbytet.

Protocole sur les échanges commerciaux suédo-français.

(Översättning)

Le Gouvernement suédois et le Gouvernement français sont convenus des dispositions suivantes:

1°) La Suède et la France s'accorderont un traitement aussi favorable que possible dans l'octroi réciproque des autorisations d'importation et d'exportation.

2°) En ce qui concerne certains produits intéressant d'une manière spéciale l'économie des deux pays, il est convenu que, pour la période s'étendant du 1er juillet 1946 au 30 juin 1947:

a) pour les marchandises reprises à la liste A, ci-annexée, qui sont ou seraient prohibées à l'exportation de France, le Gouvernement français délivrera des autorisations d'exportation à concurrence des quantités ou valeurs y figurant; des licences d'importation correspondantes seront délivrées par le Gouvernement suédois pour les marchandises qui sont ou seraient prohibées à l'importation en Suède;

b) le Gouvernement suédois autorisera l'exportation vers la France des marchandises reprises à la liste B, ci-annexée, pour les quantités ou valeurs y figurant; des licences d'importation correspondantes seront délivrées par le Gouvernement français.

3°) A partir du 1er juillet 1946, les licences d'importation et d'exportation qui seront délivrées dans chacun des deux pays s'imputeront sur les contingents prévus au présent Protocole. Toutefois, des licences d'exportation pourront encore être délivrées par imputation sur les reliquats non utilisés de l'accord du 21 juin 1945 et

Svenska regeringen och franska regeringen ha överenskommit om följande bestämmelser:

1) Sverige och Frankrike skola tillerkänna varandra gynnsammast möjliga behandling i fråga om det ömsesidiga beviljandet av införsel- och utförseltillstånd.

2) I fråga om vissa varor, vilka äro av särskilt intresse för de båda ländernas ekonomi, har vad avser tiden 1 juli 1946—30 juni 1947 följande överenskommelse träffats:

a) för de å bifogade lista A upptagna varor, vilka äro eller må bliva underkastade utförselbud i Frankrike, skall franska regeringen utfärda utförseltillstånd intill i listan angivna kvantiteter eller värden; motsvarande införseltillstånd skola utfärdas av svenska regeringen för de varor, som äro eller må bliva underkastade införselbud i Sverige;

b) svenska regeringen skall medgiva utförsel till Frankrike av de i bifogade lista B uppförda varor till däri angivna kvantiteter eller värden; motsvarande införseltillstånd skola utfärdas av franska regeringen.

3) Från och med den 1 juli 1946 skola de införsel- och utförseltillstånd, som utfärdas i de båda länderna, avräknas på de i detta protokoll förutsedda kontingenterna. Utförseltillstånd skola likväl kunna utfärdas för avräkning å de i avtalet den 21 juni 1945 medgivna men icke utnyttjade kontingenterna, därest motsva-

des arrangements subséquents, lorsque les licences d'importation correspondantes auront été délivrées dans l'autre pays avant le 1er juillet 1946.

4°) Les services compétents suédois et français se communiqueront mutuellement toutes informations utiles concernant l'évolution des échanges entre les deux pays.

5°) La Commission Mixte instituée par l'Accord du 21 juin 1945 surveillera l'application du présent protocole. Elle aura également pour mission de formuler toutes propositions utiles tendant à améliorer les relations commerciales et financières entre la Suède et la France. Elle se réunira à la demande du président d'une des deux délégations.

6°) Le présent Protocole sera mis en application à titre provisoire à dater du 1er juillet 1946. Il n'entrera définitivement en vigueur qu'à une date qui sera fixée d'un commun accord entre les deux Gouvernements.

Fait en double exemplaire en français
à Stockholm, le 28 juin 1946.

Pour le Gouvernement suédois:
P. A. Hansson.

Pour le Gouvernement français:
J. Baelen.

rande införseltillstånd utfärdats i det andra landet före den 1 juli 1946.

4) Vederbörande svenska och franska myndigheter skola ömsesidigt meddela varandra alla upplysningar av betydelse för utvecklingen av handels- och betalningsförbindelserna mellan de båda länderna.

5) Den genom avtalet den 21 juni 1945 inrättade blandade kommissionen skall övervaka tillämpningen av detta protokoll. Den skall därjämte ha till uppgift att framlägga förslag ägnade att förbättra de kommersiella och finansiella förbindelserna mellan Sverige och Frankrike. Den skall sammanträda på begäran av ordföranden i endera av de båda delegationerna.

6) Detta protokoll skall provisoriskt träda i tillämpning från och med den 1 juli 1946. Det skall träda slutgiltigt i kraft först å dag, som bestämmes av de båda regeringarna gemensamt.

Som skedde i två exemplar på franska språket i Stockholm den 28 juni 1946.

Å svenska regeringens vägnar:
P. A. Hansson.

Å franska regeringens vägnar:
J. Baelen.

Utdrag av protokollet över handelsärenden rörande främmande makt eller dess förhållanden m. m., hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 juni 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, anför efter gemensam beredning med t. f. ministern för utrikes ärendena, statsministern Hansson, och chefen för finansdepartementet samt t. f. chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Danielson.

Genom sin omfattning och struktur har varuutbytet med Frankrike sedan gammalt intagit en betydande plats i Sveriges utrikeshandel. Handelsförbindelserna de båda länderna emellan reglerades under årtiondet närmast före det andra världskriget, förutom i tillämpliga delar av handels- och sjöfarts-traktaten den 30 december 1881 och avtal den 2 december 1908, av överenskommelser, träffade för ett år i sänder. Genom dessa överenskommelser beviljades från fransk sida kontingenter för införsel av svenska varor, medan från svensk sida beviljades tullindringar och vissa andra fördelar för varor, som infördes från Frankrike.

Enligt svensk officiell statistik uppgick det svensk-franska varuutbytet under åren 1936—1939 till följande ungefärliga belopp i miljoner kronor räknat:

År	Sveriges export till Frankrike	Sveriges import från Frankrike	Hela varuomsättningen mellan Sverige och Frankrike
1936.....	72·3	51·9	124·2
1937.....	91·4	65·5	156·9
1938.....	59·7	63·4	123·1
1939.....	61·9	81·6	143·5

Den svenska utförseln till Frankrike under den period, varom nu är fråga, utgjordes förnämligast av trävaror, pappersmassa och papper, järn och stål, verktyg m. m. samt maskiner och apparater. Av betydelse var även utförseln av hudar, skinn och pälsverk. Införseln från Frankrike bestod huvudsakligen av vin och sprit, kemiska produkter, textilier samt hudar och skinn. En betydande införsel förekom även av handelsjärn och bilar.

Under krigsåren, då någon avtalsmässig reglering av det svensk-franska handelsutbytet icke förekom, nedgick varuutbytet starkt, vilket framgår av följande statistiska uppgifter (i miljoner kronor):

År	Sveriges export till Frankrike	Sveriges import från Frankrike	Hela varuomsättning- en mellan Sverige och Frankrike
1940.....	18·2	24·6	42·8
1941.....	13·6	9·3	22·9
1942.....	12·0	7·5	19·5
1943.....	14·1	9·3	23·4
1944.....	2·5	6·5	9·0

Sedan emellertid genom Frankrikes befrielse förutsättningar skapats för ett återupptagande av mera normala handelsförbindelser, ägde under våren 1945 förhandlingar rum i Paris rörande handeln mellan Sverige och Frankrike samt därmed sammanhängande betalningsfrågor. Enighet uppnåddes därvid om förslag dels till varuutbytesavtal och betalningsavtal dels ock till skriftväxlingar i anslutning till avtalen. Avtalen jämte skriftväxlingarna godkändes av Kungl. Maj:t den 8 juni 1945 och undertecknades den 21 samma månad. Varuutbytesavtalet, som reglerar varuutbytet under tiden intill den 30 juni 1946, förutsåg en svensk export till ett värde av omkring 150 miljoner kronor, medan importen från Frankrike beräknades till ett värde av omkring 90 miljoner kronor. Exporten till Frankrike har skett ungefär i den omfattning, som förutsågs i avtalet. Sålunda utvisar svensk preliminär statistik för tiden 1 juli 1945—31 maj 1946 en faktisk export till ett värde av ca 123 miljoner kronor. Däremot kan importen från Frankrike icke uppvisa en motsvarande utveckling under samma tid. Den faktiska införseln av franska varor uppgick nämligen blott till ett värde av ca 36 miljoner kronor. Emellertid har från fransk sida anskaffats betalningsmedel för den överskjutande importen från Sverige — förutom genom utnyttjande av svensk kredit — genom försäljning av vissa kvantiteter guld. Det må vidare nämnas, att leveranserna från Frankrike sedan början av innevarande år visat en tendens att successivt öka i avsevärd mån. I detta sammanhang må jämväl erinras om att genom avtalet den 21 juni 1945 inrättades en svensk-fransk regeringskommision med uppgift att främja handels- och betalningsförbindelserna de båda länderna emellan.

Beträffande regleringen av det svensk-franska varuutbytet under tolv månadersperioden 1 juli 1946—30 juni 1947 ha underhandlingar under denna månad förts i Stockholm mellan svenska och franska vederbörande, från svensk sida genom en delegation, som stått under ordförandeskap till en början av envoyén Boheman och därefter av envoyén Sohlman. Förhandlingarna, vilka från svensk sida förts med ledning av yttranden från statens industri-, livsmedels- och handelskommissioner, ha resulterat i ett förslag till protokoll rörande det svensk-franska varuutbytet under tiden 1 juli 1946—30 juni 1947 med till protokollet hörande två varulistor. Därjämte har upprättats ett förslag till protokoll rörande de svensk-franska betalningsförbindelserna. Detta förslag har förut denna dag anmälts av chefen för finansdepartementet.¹ Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning för-

¹ Förslaget till protokoll rörande de svensk-franska betalningsförbindelserna är intaget å s. 10—11 i denna proposition.

slaget till protokoll rörande varuutbytet jämte varulistor. De handlingar, vilka sålunda innefattas i sistnämnda förslag, torde såsom bilagor (Bilaga A—C)¹ få fogas till statsrådsprotokollet.

Protokollet rörande handelsförbindelserna innehåller i huvudsak följande. Enligt punkt 1 utfästa sig svenska och franska regeringarna att tillämpa gynnsammast möjliga behandling vid den ömsesidiga import- och exportlicensgivningen. Regeringarna förbinda sig vidare jämlikt punkt 2 att medgiva ut- och införsel av vissa varor inom ramen för de kontingenter, som angivas i till protokollet fogade lista A och lista B. Beträffande den ömsesidiga import- och exportlicensgivningen stadgas i punkt 3, att avräkning på de nya varulistorna i princip skall ske från och med den 1 juli 1946, varjämte stadgas, att utförseltillstånd dock skola kunna utfärdas efter denna tidpunkt inom ramen för de kontingenter, som medgivits i varuutbytesavtalet den 21 juni 1945 men icke utnyttjats, därest importlicenser för varupartierna i fråga medgivits före den 1 juli 1946. Enligt punkt 4 skola vederbörande svenska och franska myndigheter ömsesidigt delgiva varandra alla upplysningar av betydelse för utvecklingen av varuutbytet mellan de båda länderna. Frågor angående tillämpningen av protokollet skola jämlikt punkt 5 ankomma på den enligt varuutbytesavtalet den 21 juni 1945 tillsatta blandade regeringskommissionen, varvid denna även i fortsättningen skall äga att föreslå lämpliga åtgärder till främjandet av handels- och betalningsförbindelserna överhuvud. Enligt punkt 6 skall protokollet provisoriskt träda i tillämpning från och med den 1 juli 1946 och slutgiltigt träda i kraft vid den senare tidpunkt, som fastställles efter överenskommelse mellan de svenska och franska regeringarna.

Såsom förut nämnts, hänvisar punkt 2 i protokollet till två varulistor, vari finnas angivna de varuslag, beträffande vilka de båda regeringarna förbundit sig att bevilja export- respektive importlicenser. Lista A upptager de varor, vilka skola ingå i Sveriges införsel från Frankrike. Häribland märkas frukt, harts, kork, ekstock, kolonialträslag, vin och sprit, vidare mineralier, däribland betydande kvantiteter råfosfat och bauxit. Kontingenter ha även fastställts för handelsjärn och bly samt för kemiska produkter, såsom kalialter och kalcinerad soda. Bland övriga produkter märkas betydande kvantiteter textilier, bl. a. konstsilkegarn, siden och sidenvävnader, ull- och kamgarn samt yllevävnader. Vidare upptagas diverse maskiner och apparater, däribland last- och personautomobiler. Sammanlagda värdet av de franska leveranserna beräknas uppgå till cirka 217 miljoner kronor.

Lista B upptager varuslag, vilka skola medgivas till utförsel från Sverige till Frankrike. Häri ingå i främsta rummet pappersmassa, papper och sågade trävaror samt andra skogsindustriprodukter, såsom pitprops och wallboard, vidare valsverksprodukter samt verktyg och andra arbeten av järn och stål. Export förutses jämväl av maskiner och andra produkter av den svenska

¹ Här uteslutna. Bilaga A är frånsett dateringen och underskrifterna likalydande med vid propositionen fogat protokoll med fransk text. Bilagorna B och C upptaga de båda till protokollet hörande varulistorna.

verkstadsindustrien, kemiska produkter av olika slag, färsk fisk samt fröer. Nämnas må, att i särskild skriftväxling förutsättes att en del av leveranserna skola ske till de franska kolonierna. Sammanlagda värdet av de svenska leveranserna beräknas uppgå till 207 miljoner kronor.

Jag förordar, att föreliggande förslag till protokoll rörande regleringen av handelsförbindelserna mellan Sverige och Frankrike av Kungl. Maj:t godkännes.

Föredragande departementschefen uppläser härefter det förslag till protokoll rörande det svensk-franska varuutbytet jämte tillhörande handlingar, för vilket han i det föregående redogjort, samt hemställer, under erinran, att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning rörande undertecknandet, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna nämnda förslag.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
G. Lindenbaum.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 juni 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG.

Under erinran att Kungl. Maj:t denna dag på föredragning av cheferna för handels- och finansdepartementen godkänt förslag till *dels* protokoll avseende reglering av handelsförbindelserna med Frankrike under tiden 1 juli 1946—30 juni 1947, *dels* protokoll rörande de svensk-franska betalningsförbindelserna, *dels slutligen* skriftväxlingar i anslutning till nämnda två protokoll, varom enighet nåtts vid i Stockholm förda underhandlingar,

hemställer statsministern, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga honom att underteckna ifrågavarande protokoll samt verkställa skriftväxling i enlighet med nämnda förslag.

Till vad statsministern sålunda hemställt, vari övriga statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Jan Killander.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 juni 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, anför efter gemensam beredning med t. f. ministern för utrikes ärendena, statsministern Hansson, och chefen för finansdepartementet samt t. f. chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Danielson.

Sedan Kungl. Maj:t den 28 juni 1946 bemyndigat statsministern Hansson att underteckna bland annat ett av Kungl. Maj:t godkänt förslag till protokoll avseende reglering av handelsförbindelserna med Frankrike under tiden 1 juli 1946—den 30 juni 1947, varom enighet nåtts vid i Stockholm förda underhandlingar, har protokollet den 28 juni 1946 blivit vederbörligen undertecknat.

Jag hemställer nu, under återopande av vad jag sistnämnda dag anförte vid anmälan inför Kungl. Maj:t av ifrågavarande förslag till protokoll, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna detsamma. De båda till protokollet hörande varulistorna synas därvid lämpligen icke böra återgivas i propositionen utan torde få genom avskrift delgivas riksdagens vederbörande utskott.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

G. Lindenbaum.

Svensk-franskt finansprotokoll.

Protocole financier suédois-français.

(Översättning)

Le Gouvernement français et le Gouvernement suédois sont convenus de ce qui suit:

Article 1.

Nonobstant la lettre, en date du 29 mars dernier, par laquelle le Gouvernement suédois a dénoncé l'accord monétaire suédois-français du 21 juin 1945, le dit accord demeure en vigueur dans les conditions de durée fixées par l'article 11 et sous réserve des dispositions suivantes.

Article 2.

I. Un montant en francs correspondant à la contrevaletur de quatre vingt millions de couronnes est prélevé sur le compte actuellement ouvert à la Sveriges riksbank sur les livres de la Banque de France et dorénavant dénommé compte »A»; cette somme est portée au crédit d'un compte nouveau intitulé compte »B», auquel sont applicables les dispositions de l'accord du 21 juin 1945, compte tenu des dispositions du paragraphe II ci-après.

II. A la date du 1er juillet 1948, le solde figurant au crédit du compte »B», dans la mesure où il ne fera pas l'objet d'un paiement immédiat en couronnes ou en or de la part de la Banque de France, sera affecté à l'acquisition de bons du Trésor français, libellés en couronnes, tels que prévus à l'article 10 de l'accord du 21 juin 1945.

Article 3.

Entre le 1er juillet 1946 et le 30 juin 1947 la Sveriges riksbank agissant pour le compte du Gouvernement suédois, et la Banque de France agis-

Franska regeringen och svenska regeringen ha överenskommit om följande:

Artikel 1.

Utan hinder av den skrivelse av den 29 sistlidna mars, genom vilken svenska regeringen uppsagt det svensk-franska betalningsavtalet av den 21 juni 1945, förbliver sagda avtal i kraft med de villkor i avseende å giltighetstiden som angivas i artikel 11, och med förbehåll för följande bestämmelser.

Artikel 2.

I. Ett belopp i francs svarande mot 80 miljoner kronor debiteras det för Sveriges riksbank öppnade kontot hos Banque de France, vilket konto hädanefter betecknas konto »A»; denna summa gottskrives ett nytt konto betecknat konto »B», på vilket bestämmelserna i avtalet av den 21 juni 1945 äro tillämpliga, dock med beaktande av bestämmelserna i moment II här nedan.

II. Den 1 juli 1948 skall det kreditsaldo, som finnes på konto »B», i den mån det icke av Banque de France omedelbart regleras i kronor eller guld, användas till inköp av sådana franska skattkammarväxlar, lydande å kronor, som förutses i artikel 10 i avtalet av den 21 juni 1945.

Artikel 3.

Under tiden den 1 juli 1946—den 30 juni 1947 skola Sveriges riksbank för svenska regeringens räkning och Banque de France för franska regering-

sant pour le compte du Gouvernement français se vendront l'une à l'autre des couronnes contre francs, et inversement, tant que le solde résultant de la compensation des comptes »A» respectifs des deux instituts n'excédera pas la somme de soixante millions de couronnes ou d'un milliard sept cent millions de francs.

Fait en double exemplaire en français à Stockholm, le 28 juin 1946.

Pour le Gouvernement suédois:

P. A. Hansson

Pour le Gouvernement français:

J. Baelen.

ens räkning sälja till varandra kronor mot francs och omvänt, så länge det saldo, som uppstår vid utjämning mellan respektive konton »A» hos de båda instituten, icke överstiger sextio miljoner kronor eller en miljard sjuhundra miljoner francs.

Som skedde i två exemplar på franska i Stockholm den 28 juni 1946.

För svenska regeringen:

P. A. Hansson

För franska regeringen:

J. Baelen.
